

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 08 Mart 2024
Sayı : 419

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

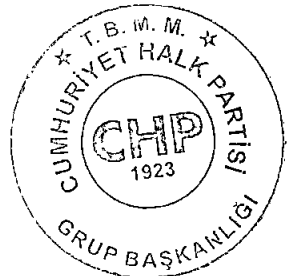
Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim, gerekçesiyle gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 04.03.2024

Cevdet AKAY

Karabük Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 11-3-2024	Esas No: 2/2061

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI

0 8 Mart 2024

Numara:

0 8 Mart 2024

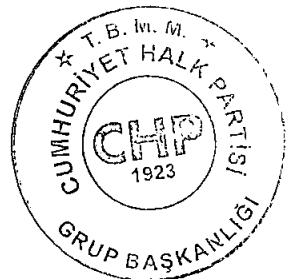
1394994

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun ek 18.inci maddesinin birinci fıkrasında değişikliğe gidilmiş, Bayram İkramiyesinin asgari ücrete eşitlenmesi sağlanmıştır. Ayrıca "net asgari ücret" ibaresi eklenerek, emeklilere verilen bayram ikramiyesi asgari ücrete bağlı olarak artışı sağlanmıştır.

MADDE 2: Yürürlük maddesidir.

MADDE 3: Yürütme maddesidir.

GENEL GEREKÇE

2023 sonu itibarıyla, Türkiye’de yaklaşık 16 milyonun üzerinde emekli bulunmaktadır. Bunların 11 milyonunu yani yüzde 66,9’u işçi emeklisi, 1.92 milyonu yani yüzde 12.8’i Bağ-Kur tarım hariç emekliler, yüzde 5,1’i Bağ-Kur tarım emeklisi ve 2.3 milyonunu yani yüzde 15,2’sini memur emeklisi oluşturmaktadır.

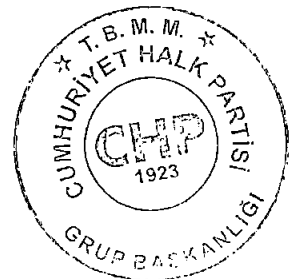
Emeklilerin milli gelirden aldığı pay her yıl daha da gerilemektedir. Özellikle 2021 ve 2022 yıllarında emeklilerin gayrisafi milli hasıladan (GSYH) aldıkları pay oldukça azalmıştır. Sosyal Güvenlik Kurumu ve TÜİK verilerine göre, 2009 yılında emekli aylıklarının gayrisafi milli hasılaya oranı yüzde 6,82'ydi. 9,2 milyon emeklinin maaşı için 68,6 milyar lira ödenirken Türkiye'nin 2009 yılındaki GSYH'si 1 trilyon 6 milyar liraydı. 2022 yılında ise emekli aylıklarının GSYH'ye oranı 4,46'ya kadar düştü. 2022 yılında 13.9 milyon emeklinin maaşı için 668,8 milyar lira ödenirken Türkiye'nin 2022 yılındaki GSYH'si 15 trilyon 11 milyar liraydı. 2021'de yüzde 5,21'e gerileyen emekli aylıklarının GSYH'ye oranı 2022'de yüzde 4,46'ya kadar geriledi.

Emekli aylıklarının yıllar içindeki eriyişi de rakamlarla daha da ortaya çıkmaktadır. İşçi emeklilerinin maaşı asgari ücrete oranı 2011 yılından bu yana kademeli olarak düşmektedir. 2003 yılında en düşük işçi emekli maaşının asgari ücrete oranı 1.47'ydi. Yani, işçi emeklisi asgari ücretten yüzde 47 oranında daha fazla maaş alıyordu. 2023 yılında ise bu oran 0.71 olurken 2024 yılında 0.61 oranına kadar geriledi.

Memur emekli maaşlarına baktığımızda ise, en düşük memur emeklisi maaşı asgari ücretten yüzde 20 daha düşük durumda. 2003 yılında asgari ücretin 1,87 katıydı. Bu oran ilk kez 2023 yılında 1'in altına düşerek 0.86 oldu. Yani, en düşük memur emeklisi maaşı ilk kez asgari ücretin altına indi. 2024 yılında ise bu oran 0.80'a düştü.

Ülkemizde yaşanan derin ekonomik kriz ve içinde bulunduğumuz hiperenflasyon ortamını yüzünden vatandaşlarımız büyük bir yaşam savaşı vermektedir. Yaşam şartları göz önüne alındığında yapılan iyileştirmelerin vatandaşlarımızın yarasına merhem olmadığını söylememiz mümkündür. Bayramlarda emekli vatandaşlarımıza verilen 3.000 lira olan tutarın ise yetersiz olduğu açıkça ortadadır. Bu açıdan da emeklilerimizin bayram ikramiyelerinin net asgari tutar seviyesine çıkartılması ve her yıl net asgari ücret üzerinden güncellenmesi ertelenemez bir ihtiyaç olduğu gerçektir.

Ramazan ve Kurban bayramlarında emekli vatandaşlarımıza verilen 3.000 TL tutarındaki bayram ikramiyesinin, 16 milyonun üzerimde emeklinin büyük bir geçim sıkıntısı içinde olduğu göz önünde bulundurularak “net asgari ücret” seviyesine çıkarılması ve asgari ücret güncellemelerine göre de ikramiyenin otomatik güncellenmesi amaçlanmaktadır.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “3.000’er TL” ibaresi “net asgari ücret” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

